

UZASADNIENIE

Powód M. D. złożył w dniu 3 marca 2022 r. pozew do Sądu Rejonowego w Ciechanowie, wnosząc o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 1512,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 948,09 zł od dnia 15 lutego 2022 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 480,00 zł od dnia 3 marca 2022 r. do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości, nadto o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W toku sprawy strony podtrzymywały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 lipca 2020 r. doszło do kolizji drogowej, w której uszkodzeniu uległ samochód osobowy marki O. (...) nr rej. (...), stanowiący własność P. R.. Samochód sprawcy kolizji objęty był w dacie zdarzenia drogowego ochroną ubezpieczeniową w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przez (...) S.A. w W. (bezsporne).

Na podstawie decyzji z dnia 20 lipca 2020 r. została przyznana oraz wypłacona P. R. przez ubezpieczyciela (...) S.A. w W. tytułem odszkodowania kwota 1319,60 zł (bezsporne).

W dniu 27 listopada 2021 r. pomiędzy P. R. a M. D. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą „P.Śco” M. D. w E. doszło do zawarcia umowy cesji praw, na mocy której P. R. w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 3 lipca 2020 r. w pojeździe marki O. nr rej. (...) likwidowaną przez (...) S.A. w W. nr szkody (...), przeniósł wszelkie przysługujące mu wierzytelności z tytułu tej szkody na rzecz M. D. (umowa przelewu wierzytelności k. 17).

Pismem z dnia 27 listopada 2021 r. M. D. zawiadomił (...) S.A. w W. o dokonanym przelewie (zawiadomienie k. 96 v).

W dniu 18 stycznia 2022 r. M. D. drogą e-mailową wezwał (...) S.A. w W. do zapłaty kwoty 5000,00 zł tytułem uzupełnienia odszkodowania wypłaconego w związku ze szkodą z dnia 3 lipca 2020 r. w pojeździe marki O. (...) nr rej. (...), powtórnie zawiadamiając o zawartej umowie przelewu wierzytelności. (...) S.A. w W. pismem z dnia 20 stycznia 2022 r. odmówił podwyższenia odszkodowania za wskazaną szkodę (e-mail k. 95, decyzja odmowna k. 97).

M. D. zwrócił się do Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w W. o wykonanie ekspertyzy technicznej, celem wyceny kosztów naprawy samochodu osobowego marki O. (...) nr rej. (...). W ekspertyzie koszt naprawy pojazdu ustalono na kwotę 2267,69 zł, w tym podatek VAT. M. D. zapłacił wynagrodzenie za wykonanie tej ekspertyzy w wysokości 480,00 zł (ekspertyza k. 21 - 25, faktura k. 26, potwierdzenie przelewu k. 27).

Ekspertyza sporządzona przez Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w W. na zlecenie M. D. nie została doręczona (...) S.A. w W. przed wytoczeniem powództwa (bezsporne).

Koszt naprawy pojazdu, przy uwzględnieniu zakresu jego uszkodzeń związanych ze zdarzeniem drogowym z dnia 3 lipca 2020 r., przy przyjęciu stawki roboczogodzinowej 100 zł/rbh netto za prace blacharskie oraz prace lakiernicze warsztatów naprawczych z terenu C., wynosi 2318,43 zł brutto, w tym podatek VAT (opinia biegłego sądowego z zakresu wyceny wartości pojazdów oraz kosztów napraw inż. J. W. k. 103 – 108).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dowodów, a w szczególności akt szkody (k. 61 - 98), zeznań świadka P. R. (k. 99 - 100), umowy przelewu wierzytelności (k. 17), faktury (k. 26), potwierdzenia przelewu (k. 27), ekspertyzy (k. 21 - 25), jak również opinii biegłego sądowego z zakresu wyceny wartości pojazdów oraz kosztów napraw inż. J. W. (k. 103 – 108).

Okoliczności związane przebiegiem zdarzenia drogowego oraz zakresem uszkodzeń w pojeździe P. R., odpowiedzialność (...) S.A. w W. za szkody powstałe w pojeździe, a będące wynikiem zdarzenia drogowego z dnia 3 lipca 2020 r. oraz wysokość uznanej i wypłaconej kwoty odszkodowania nie były sporne. Wynikają wprost z akt szkody i niespornych twierdzeń stron. Bezsorna również jest kwestia następstwa prawnego powoda M. D..

Wysokość kosztów naprawy uszkodzeń samochodu osobowego marki O. (...) nr rej. (...), stanowiącego własność P. R., będących skutkiem zdarzenia drogowego z dnia 3 lipca 2020 r., Sąd ustalił na podstawie opinii biegłego z zakresu wyceny wartości pojazdów oraz kosztów napraw inż. J. W.. Biegły wyczerpująco wyjaśnił wnioski opinii. W ocenie Sądu, opinia ta jest logiczna, spójna i opracowana w sposób fachowy. W związku z tym, Sąd przyjął ustalenia dokonane w tej opinii za własne. Żadna ze stron nie kwestionowała w toku procesu przedmiotowej opinii.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda M. D. zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

Powód M. D. dochodzi swego roszczenia na zasadach ogólnych, wynikających z art. 361 - 363 kc. Szkada objęta odpowiedzialnością ubezpieczyciela podlega bowiem naprawieniu właśnie według tych ogólnych zasad. Wynika to z treści art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Zgodnie zaś z art. 36 ust. 1 cyt. ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Z powyższego wynika, że dla oceny roszczeń odszkodowawczych powoda z tytułu uszkodzenia jego pojazdu, należało określić - według ogólnych zasad prawa cywilnego - do jakich świadczeń byłby zobowiązany posiadacz lub kierowca samochodu, z którego winy nastąpiła kolizja. W niniejszej sprawie, z uwagi na fakt, że odpowiedzialność kierowcy samochodu osobowego marki F. (...) nr rej. (...) nie była kwestionowana, należało rozstrzygnąć jedynie zakres odpowiedzialności pozwanego, w ramach jego odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody.

W myśl art. 363 § 1 kc, naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego: bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej.

W ramach postępowania prowadzonego przez zakład ubezpieczeń w zakresie likwidacji szkody, ustalił, że ogólna wartość odszkodowania wynieść powinna 1319,60 zł brutto. Taką też kwotę wypłacono P. R..

Powód M. D. jako następca prawny poszkodowanego P. R. nie zgadzał się z ustaloną w ten sposób wysokością odszkodowania. Wnosił, aby skalkulowanie odszkodowania nastąpiło poprzez ustalenie wartości kosztów naprawy samochodu, tak aby przywrócić jego stan sprzed zdarzenia drogowego z dnia 3 lipca 2020 r.

Zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, szkodą jest uszczerbek, jakiego doznała określona osoba w swych dobrach lub interesach. W efekcie owo naprawienie szkody ma zmierzać do odwrócenia w dobrach poszkodowanego skutków zdarzenia wyrządzającego mu szkodę i przywrócenia - w znaczeniu prawnym - stanu, jaki by istniał gdyby owo zdarzenie nie nastąpiło (por. Kodeks Cywilny Tom I „Komentarz do artykułów 1 – 534” pod redakcją prof. E. Gniewka C.H. BECK Warszawa 2004, str. 838). Przenosząc te uwagi na grunt niniejszej sprawy, trzeba opowiedzieć się za takim sposobem ustalenia odszkodowania, które zapewni poszkodowanemu uzyskanie świadczenia umożliwiającego przywrócenie uszkodzonego samochodu do stanu sprzed wypadku. Dopiero wówczas dojdzie do pełnego odwrócenia skutków kolizji, za którą odpowiada ubezpieczyciel w ramach swej odpowiedzialności gwarancyjnej.

Skoro szkoda w tym wypadku polegała na uszkodzeniach samochodu, awarii pewnych elementów, to siłą rzeczy naprawienie szkody musi doprowadzić do usunięcia tych uszkodzeń i naprawienia lub wymiany zepsutych elementów i urządzeń. Biegły powołany w niniejszej sprawie dokonał wyliczenia wartości szkody na kwotę 2318,43 zł, przy czym w kwocie tej mieści się też wartość podatku VAT 23%. Powyższe odszkodowanie przysługujące na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkodę powstałą w związku z ruchem tego pojazdu, powinno bowiem obejmować również kwotę podatku od towarów i usług (VAT), albowiem poszkodowany nie może obniżyć podatku od niego należnego o kwotę podatku naliczonego.

W ocenie Sądu, ustalenia w sprawie pozwalają w pełni zaakceptować opinię biegłego inż. J. W. i według jego wyliczeń przyjąć koszt naprawy samochodu z uwzględnieniem, że decydujące znaczenie dla ustalenia wysokości kosztów naprawy pojazdu poszkodowanego miała wysokość stawki pracochłonności napraw za prace blacharskie i lakiernicze przyjęta przez biegłego na kwotę 100,00 zł netto za godzinę.

Tym samym wysokość odszkodowania należnego z tytułu szkody w pojeździe marki O. (...) nr rej. (...) powinna wynieść kwotę 2318,43 zł. Wysokość odszkodowania należy pomniejszyć o wartość już wypłaconego przez zakład ubezpieczeń odszkodowania tj. o kwotę 1319,60 zł. Dodatkowa odpowiedzialność pozwanego za szkodę, jaką poniósł P. R. (jego następca prawny) w wyniku zdarzenia drogowego z dnia 3 lipca 2020 r., powinna więc wynieść 998,93 zł z tytułu uzupełnienia kosztów naprawy uszkodzeń samochodu marki O. (...).

Sąd zasądził od pozwanego zakładu ubezpieczeń na rzecz powoda M. D. kwotę 948,09 zł tytułem należności głównej w zakresie wysokości należnego odszkodowania. Wskazać należy, że różnica pomiędzy wysokością wyliczonego przez biegłego sądowego odszkodowania a wysokością wypłaconego poszkodowanemu dotychczas odszkodowania jest wyższa niż wartość przedmiotu sporu wskazana przez powoda, który z tego tytułu dochodzi kwoty 948,09 zł biorąc za podstawę swojego roszczenia wysokość kosztów naprawy pojazdu ustaloną w ekspertyzie wykonanej na jego zlecenie przed wytoczeniem powództwa. Nie może to jednak prowadzić do uwzględnienia powództwa w wyższej kwocie tj. co do kwoty 998,93 zł z uwagi na treść art. 321 § 1 kpc, zgodnie z którym, sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie.

Odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 948,09 zł tytułem odszkodowania, Sąd zasądził od dnia 11 kwietnia 2022 r. tj. od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, którego jednym z załączników była ekspertyza wykonanej na zlecenie powoda M. D. przed wytoczeniem powództwa. Wezwanie zapłaty kwoty 5000,00 zł kierowane przez powoda do zakładu ubezpieczeń przed wytoczeniem powództwa nie powoływało się na żadne dodatkowe okoliczności, nie była do niego również załączona wskazana ekspertyza. Zakład ubezpieczeń zatem nie dysponował do chwili doręczenia mu odpisu pozwu wiedzą o podstawie roszczenia powoda w tym zakresie.

Z tych względów Sąd częściowo oddalił powództwo w zakresie żądania odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 15 lutego 2022 r. do dnia 10 kwietnia 2022 r.

Jednocześnie Sąd oddalił powództwo co do kwoty 480,00 zł.

Jak wskazano powyżej, kwota 480,00 zł stanowi należność zapłaconą przez powoda M. D. na rzecz Centrum (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w W. z tytułu wykonania ekspertyzy technicznej, której celem była wycena kosztów naprawy samochodu osobowego marki o. (...) nr rej. (...).

Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem judykatury i opinią doktryny, odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów winno obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie III CZP 24/04. W niniejszej sprawie powód M. D. wystąpił o ekspertyzę, mając na uwadze zaniżenie wysokości odszkodowania przez pozwanego zakład ubezpieczeń. Przed wytoczeniem powództwa nie udostępnił zakładowi ubezpieczeń wykonanej na jego zlecenie ekspertyzy, która została załączona dopiero do pozwu.

W judykaturze akcentuje się, że konkretne okoliczności sprawy winny decydować w każdym przypadku, czy poniesienie kosztów ekspertyzy prywatnej na etapie przedprocesowym było obiektywnie uzasadnione i konieczne, stanowiąc element dochodzonej sądownie szkody. W niniejszej sprawie brak jest dostatecznych podstaw do przyjęcia, że sporządzenie ekspertyzy na zlecenie powoda było niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania, bowiem została ona dołączona jedynie do pisma procesowego (pozwu). Jeżeli strona dołącza do pisma procesowego ekspertyzę pozasądową i powołuje się na jej twierdzenia i wnioski, to ekspertyzę tę należy traktować jedynie jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez stronę. Powód M. D. nie wykorzystywał sporządzonej na jego zlecenie ekspertyzy na etapie przedprocesowym, nie umożliwił ubezpieczycielowi odniesienia się do kosztów naprawy ustalonych w tej ekspertyzie, przeanalizowania ponownego kosztów naprawy pojazdu w kontekście jej treści. Podkreślić należy również, że wezwanie do uzupełnienia odszkodowania przez zapłatę kwoty 5000,00 zł zostało sporządzone jeszcze przed sporządzeniem ekspertyzy i nie wskazywało żadnych konkretnych okoliczności uzasadniających żądanie podwyższenia należnego odszkodowania. Jednocześnie w postępowaniu sądowym konieczne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w tym zakresie. Mając na uwadze wszystko powyższe, Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie poniesione koszty prywatnej ekspertyzy nie stanowią elementy szkody, a powództwo o ich zasądzenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pkt III wyroku, Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu stosownie do art. 100 kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd miał na uwadze, że powód M. D. wygrał proces w 63 %. Sąd zasądził od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda M. D. kwotę 896,79 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na kwotę tę złożyły się: - 100,00 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa oraz - 796,79 zł tytułem zwrotu kosztów opinii biegłego sądowego orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 26 września 2022 r. przy uwzględnieniu, że opinia w zakresie kosztów naprawy pojazdu w całości potwierdziła roszczenia powoda. Koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami Sąd zniósł, mając na uwadze, że wysokość stawki kosztów zastępstwa procesowego jest taka sama od uwzględnionej części powództwa, jak i od części w jakiej powództwo zostało oddalone.

Kolejno w pkt IV wyroku nakazał zwrot powodowi niewykorzystanej części zaliczki (art. 84 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).